

Liite 3 Toimintamalleja erilaisiin tilanteisiin

	ASIA	PUUTTUJA	TOIMENPITEET/ VASTUUHENKILÖ	YHTEYDENOTOT	MUUTA
1.	Oppilas häiritsee opetusta	oppitunnin opettaja	Tunnin opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja tarvittaessa poistaa luokasta. Jos häirintä jatkuu -> kasvatuskeskustelu. Kirjaus Wilmaan.	Tuntimerkintä Wilmaan. Tarvittaessa ilmoitus huoltajalle (soitto tai Wilma)	Luokasta poistaminen
2.	Oppilas poistuu koulualueelta luvatta	havaintaja	Jälki-istunto 1h. Kirjaus Wilmaan.	Ilmoitus huoltajalle (soitto ja Wilma-viesti), jälki-istunto	Ilmoitus apulaisrehtorille, mikäli oppilaan kanssa vaikeuksia
3.	Luvaton poissaolo	oppitunnin opettaja	Merkintä Wilmaan. Oppitunnin opettaja tai luokanopettaja/-valvoja ryhtyy selvittämään syytä oppilaalta ja huoltajalta.	Yhteydenotto huoltajaan ja kuraattoriin. Toistuvat luvattomat poissaolot ->yksilöllinen oppilashuoltopalaveri	Tunnit korvataan 45 min/oppitunti
4.	Oppilas karkaa/lähtee luvatta koulusta	havaintaja	Ilmoitus ainakin luokanopettaja/-valvoja ja rehtori. Mahdollisuuksien mukaan etsinnän käynnistäminen. Jälki-istunto 1h.	Välittömästi soitto huoltajalle.	Tarvittaessa yhteydenotto poliisiin. Mahdollinen rangaistus tapauskohtaisesti tai kuten kohdassa 2.
5.	Nahistelu, kinastelu, pienet riidat	havaintaja	Havaintaja selvittää: sovittaminen ja kasvatuskeskustelu. Tarvittaessa ohjaus kuraattorille. Wilma-kirjaus. Täytetään kiusaamisen selvittelylomake.	Tieto tarvittaessa luokanopettajalle/-valvojalle ja apulaisrehtorille	Viedään asia tarvittaessa jatkokesittelyyn yksilölliseen oppilashuoltoryhmään.
6.	Kiusaaminen	luokanopettaja/-valvoja	Kasvatuskeskustelu.	Yhteys asianosaisten huoltajiin. Soitto ja Wilma-viesti.	Tarvittaessa yhteys poliisiin ja lastensuojeluun (Asiakasohjaus Soihdu p. 02 410 7302)

7.	Oppilas käyttäytyy aggressiivisesti/väkivaltaisesti	havaitsija	1. Tilanteen rauhoittaminen, turvaaminen ja apujoukkojen pyytäminen. 2. Asian selvittely. 3. Jälki-istunto 2h.	Havaitsija ilmoittaa luokanopettajalle/ -valvojalle, apulaisrehtorille ja rehtorille, kuraattorille, terveydenhoitajalle, huoltajille. Rikosilmoitus ja lastensuojeluilmoitus.	Huom! Havaitsija: Väliintuloon kaksi aikuista.
8.	Oppilas uhkaa opettajaa/opettaja oppilasta	havaitsija rehtori	Selvittely, sovittelu, kirjaus Wilmaan	Yhteys huoltajaan, Ilmoitus työsuojeluun	Mahd. rikosilmoitus ja työnjohdollinen puuttuminen
9.	Huoltaja häiritsee/uhkaa opettajaa	rehtori	Toiminta tilanteen mukaan	Työsuojelu Poliisi	
10.	Oppilaalla on hallussaan teräaseita, räjähteitä, tulentekovälineitä tms. vaarallisia esineitä	havaitsija	1) Oppilasta pyydetään luovuttamaan tavarat 2) Jälki-istunto 1h 3) Yhteydenotto poliisiin (teräaseet ja räjähteet)	Tieto rehtorille, huoltajalle. Ilmoitus poliisi, lastensuojelu (teräaseet, räjähteet). Kiire 112.	Luovutus huoltajalle, teräaseet/ räjähteet poliisille
11.	Tupakointi	havaitsija	Jälki-istunto 1h + kirjallinen tupakkatyö	Ilmoitus huoltajalle. Lastensuojeluilmoitus ja ilmoitus poliisille hallussapitorikoksesta.	
12.	Oppilaalla on hallussaan päihteitä tai hänen epäillään olevan tai hän on päihtynyt	havaitsija	Jälki-istunto 2h.	Yhteydenotto huoltajaan. Lastensuojeluilmoitus ja tieto poliisille hallussapitorikoksesta. Kirjaus Wilmaan.	
13.	Toisen oppilaan omaisuuteen kajoaminen (näpistely, varkaus, särkeminen)	havaitsija	Kasvatuskeskustelu (näpistely), varkaus (jälki-istunto). Tieto rehtorille.	Yhteydenotto huoltajaan. Varkaus -> lastensuojeluilmoitus. Tarvittaessa ilmoitus poliisille.	Mahdolliset korvaukset kotien välinen asia. Oppilaalle suositellaan kuraattorikäyntiä.
14.	Ilkivalta koulua kohtaan	havaitsija	Selvittely: lievät ☑ havaitsija vakavat ☑ rehtori. Jälki-istunto 1h/työrangaistus	Tieto luokanopettajalle/-valvojalle ja yhteydenotto huoltajaan ja tarvittaessa poliisiin.	Vahinkojen korvaaminen: siivous ja korjaus huoltajan suostumuksella, uuden hankinta, rahallinen korvaus

15.	Lapsi huoltamaton/mustelmainen/syömishäiriöepäily	havaintaja	1) Keskustelu huoltajan kanssa, konsultaatio terveydenhoitajan ja kuraattorin kanssa 2) Wilma-kirjaus, ohjaus eteenpäin	Yhteys huoltajaan ja tarvittaessa lastensuojeluilmoitus. Väki-valtaepäilystä ilmoitetaan aina myös poliisille.	
16.	Kuolemantapaus kouluyhteisössä		Lue opiskeluhoitosuunnitelman luku 6.6.		

KAIKISSA KOULUA, KOULUYHTEISÖÄ, OPPILASTA, OPPILAITA TAI HENKILÖKUNTAA UHKAAVISSA TILANTEISSA ON OLTAVA YHTEYDESSÄ POLIISIIN, JOKA ARVIOI TILANTEEN VAKAVUUDEN JA RYHTYY TARVITTAESSA TOIMENPITEISIIN.

Kasvatuskeskustelu ensimmäisenä toimenpiteenä:

Kaikissa lievissä järjestyssääntörikkomuksissa ensisijainen toimenpide (POL 35§).

- Pienet tappelut, nahistelut ja painimiset
- Kiroilu ja muu voimasanojen käyttö
- Luvaton sisällä olo välitunnilla, ennen koulupäivää tai koulun jälkeen
- Aikuisen ohjeiden noudattamatta jättäminen
- Luvaton ei vaarallinen-esine koulussa/oppitunnilla (esim. kännykkä, energiajuoma, makeiset)
- Toistuvat unohtelut (esim. läksyt, varusteet)
- Lumipallon heitto
- Toistuvat myöhästelyt
- Muut lievät rikkomukset

Jälki-istunto ensimmäisenä toimenpiteenä:

- Tupakointi, nuuska, sähkö tupakointi 1h + kirjallinen tupakkatyö
- Koulualueen ulkopuolelle poistuminen 1h
- Väki-valta 2 h + rikosilmoitus ja lastensuojeluilmoitus
- Luntaaminen tai muu vilppi 1h
- Toistuva lumipallon heitto 1/2h
- Epäasiallinen käytös (aikuista kohtaan) 1h
- Ilkivalta 1h / työrangaistus
- Teräase, räjähteet, tulentekevälaineet, tms. luvaton (vahingoittava) esine koulussa 1h + takavarikointi
- Varastaminen 1h + rikosilmoitus

Kasvatuskeskustelupolku

1. Lyhyt kasvatuksellinen keskustelu:

Pienen järjestyssääntörikkomuksen jälkeen opettaja käy lyhyen kasvatuksellisen keskustelun oppilaan kanssa. Harkinnan mukaan ilmoitus huoltajalle tapahtumasta Wilma-viestillä, tuntimerkinnällä tai soittaen (tilannearvio).

2. Sama teko toistuu lyhyen kasvatuksellisen keskustelun jälkeen:

Luokanopettaja/-valvoja määrää kasvatuskeskustelun ja käy sen oppilaan kanssa. Ilmoitus huoltajalle Wilma-viestillä tai soittaen (tilannearvio). Kirjaus Wilmaan.

3. Sama teko toistuu luokanopettajan/-valvojan kasvatuskeskustelun jälkeen:

Luokanopettaja/-valvoja määrää kasvatuskeskustelun.

Luokanopettaja/-valvoja sopii kasvatuskeskustelusta vastaavan opettajan/apulaisrehtorin kanssa, kumpi heistä pitää kasvatuskeskustelun.

Ilmoitus huoltajalle Wilma-viestillä ja/tai soittaen. Toivottavaa, että huoltaja mukana kasvatuskeskustelussa.

Tilannearvion mukaan oppilas ohjataan oppilashuollon palveluihin tai kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä, jolloin kyseessä on yksilöllinen opiskeluhoito.

Jos tilanne ei edellä mainittujen toimenpiteiden jälkeen muutu

- oppilas määrätään jälki-istuntoon samasta rikkeestä

Toistuvat jälki-istunnot:

Kutsutaan vanhemmat koululle, koollekutsujana luokanopettaja/-valvoja.

Mukaan palaveriin opiskeluhoollon toimija.

Mikäli tilanne ei keskustelun jälkeen korjaannu tai on epäily huolenpidon puutteesta (tilannearvio) tehdään lastensuojeluilmoitus ja rehtori antaa kirjallisen varoituksen.